

Reactie op pamflet landbouworganisaties en brief agrarisch collectief Water, Land en Dijken

Algemene lijn

Ambitie

In het landelijk gebied komen veel verschillende opgaven samen. Daarom kiezen we voor een brede blik en een integrale aanpak. In het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) brengen we de opgaven samen voor natuur en stikstof, water en bodem, klimaat en bodemdaling, kringlooplandbouw, landschap, erfgoed en recreatie. Er is al veel werk verricht en er zijn ook verbeteringen zichtbaar maar tegelijkertijd zien we ook dat de natuur-, bodem- en waterkwaliteit op veel plekken nog niet goed genoeg is, verandert het klimaat, ontwikkelt zich een duurzame toekomstgerichte kringlooplandbouw¹, staat de waterbeschikbaarheid onder druk en zorgt bevolkingsgroei ervoor dat anders met de ruimte moet worden omgegaan. Zoals in de startversie van ons PPLG verwoord, is onze ambitie het vergroten van de biodiversiteit en de draagkracht van het water- en bodemsysteem. Zo houden we rekening met klimaatverandering en blijft onze leefomgeving aantrekkelijk. Als we dit doen is en blijft er in Noord-Holland plaats voor een economische vitale, toekomstbestendige en innovatieve kringlooplandbouw, die gezond en betaalbaar voedsel produceert. Voorwaarden daarvoor zijn een goed verdienmodel voor de agrarische ondernemer en tegelijkertijd een lagere milieubelasting en een hogere biodiversiteit op het erf en op het land. De ambitie geeft aan waar we op de lange termijn naar toe willen en die blijft overeind. Naast de inhoudelijke urgentie in het landelijk gebied zelf, zit op dit moment heel Nederland op slot en we hebben uitvoeringsresultaten in onze gebiedsprocessen hard nodig om nieuwe ontwikkelingen weer mogelijk te maken.

Bij het formuleren van deze ambitie in het PPLG in Noord-Holland hebben we een intensieve samenwerking opgebouwd met de landbouw- en de natuurpartijen (terreinbeherende organisaties, agrarische collectieven en LTO) in onze regio's. We hebben dat gedaan, in het vertrouwen dat het Rijk voldoende middelen zou reserveren die nodig zijn om de doelen te halen en Noord-Holland van het slot te halen. Door de samenwerking met partijen bouwen we aan vertrouwen in de gebiedsgerichte aanpak. Dit proces komt nu in de knel en het vertrouwen staat onder druk. Daar komen we later op terug.

Eerste stap op de routekaart

De landbouw- en natuurorganisaties in onze provincies zijn, net als wij, nog steeds bereid en in staat om op gebiedsniveau de stappen te zetten die nodig zijn voor natuurherstel en kringlooplandbouw. Het vraagt wel om meer duidelijkheid richting de landbouwsector. Duidelijkheid van ons en van het Rijk en dat is een zoektocht naar een lijn waarlangs de kringlooplandbouw zich voortvarend kan

¹ Kringlooplandbouw wordt omschreven met behulp van zeven paden. De keuze voor het gewenste pad – of een combinatie ervan – is een keuze van de ondernemer zelf, die hij/zij zal laten afhangen van overtuiging, talent, persoonlijke omstandigheden, omgeving en perspectief.

- Spoor 1: Hightech gesloten systemen – technische innovatie
- Spoor 2: Hightech open systemen – technische innovatie
- Spoor 3: Extensivering – landschappelijke innovatie
- Spoor 4: Biologische landbouw
- Spoor 5: Natuurbeheer en natuurontwikkeling
- Spoor 6: Multifunctionele landbouw
- Spoor 7: Stoppen

ontwikkelen en daardoor onderdeel wordt van de oplossingen in plaats van een probleem. Bij het opstellen van het PPLG hielden we rekening met een af te sluiten landbouwakkoord. Nu dat er niet is gaan we kringlooplandbouw, omgang met landbouwgrond en leefbaarheid een plek geven in het PPLG.

Zoals gezegd houden wij de ambitie voor de lange termijn op het gebied van klimaatbestendigheid, toekomstbestendige kringlooplandbouw, een sterk water- en bodemsysteem, biodiversiteit en sociaal-economische vitaliteit (leefbaar en een financieel toekomstbestendig) overeind. De provincies staan voor de opgave om vanuit de ambities in de gebieden tot structurerende keuzes² te komen. In de startversie staat al een aantal richtinggevende keuzes op hoofdlijnen uitgewerkt die de komende tijd nadere uitwerking en keuzes vragen in de gebieden. Dit gaat niet eenvoudig, maar geeft tegelijkertijd ook helderheid over de toekomst. Ondanks de onzekerheid op rijksniveau zetten wij de ingezette koers de komende jaren voort. De door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) geadviseerde aanpak om stap voor stap met de meest urgente en kansrijke doelen aan de slag te gaan sluit goed aan bij onze aanpak. Voor de komende tijd zetten we in ieder geval in op wat er wettelijk prioriteit heeft en waar (financiële) afspraken over zijn gemaakt met het Rijk. Ook de afspraken die we hebben gemaakt in de gebieden komen we na. We willen het opgebouwde vertrouwen en de gezamenlijke energie niet verliezen. Wij blijven toewerken naar de eerste uitvoeringsresultaten in onze gebiedsprocessen vanuit Natuurpact, programma Natuur, Impulsgelden Bodemdaling veenweidegebied en de koploperprojecten³ die zijn toegekend.

Daarbovenop bewaren we de integraliteit en balans tussen de doelen door bovengenoemde middelen slim te combineren met eigen middelen en andere budgetten die beschikbaar zijn. Dat betekent concreet een sterke focus op Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR)-doelen en kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ook pakken we de water- en klimaatopgaven op, onderzoeken we hoe het landelijke gebied zich kan blijven ontwikkelen op sociaal-economisch gebied, helpen we mee met het vinden van een oplossing voor de PAS-melders, interimers en vrijgestelde bedrijven en benutten we kansen voor de andere PPLG-doelen. We willen ook het gezamenlijk initiatief van LTO, Water, Land en Dijken en Landschap Noord-Holland voor een pilotproject in de Eilandspolder omarmen. Met hen maken we helder op welke onderdelen er aanscherping van beleid nodig is. We denken daarmee wel stappen te kunnen zetten en dat willen we ook doen, maar er blijft grote onzekerheid over de budgetten voor de ambitie op langere termijn. De inzet voor de komende tijd zullen we dan ook stap voor stap ter hand nemen. We voeren samen met de partners uit wat kan, en verwachten dat in overleg met het Rijk de situatie van de beschikbaarheid van middelen zeker zal verbeteren. Het PPLG uitvoeringsprogramma werken we uit als een routekaart, waarin de richting en de uitvoerbare onderdelen worden uitgewerkt zoals hier in deze eerste stap beschreven. Met deze routekaart behouden we de balans tussen de verschillende doelen, terwijl we toch ook voortgang kunnen boeken.

Vertrouwen staat onder druk

Het vertrouwen in de gebiedsprocessen staat onder druk en daar zijn meerdere redenen voor. Er is onrust op de agrarische bedrijven. Deze is verwoord in het pamflet dat ons is overhandigd tijdens een protestbijeenkomst op het provinciehuis en in een brief van het agrarisch collectief Water, Land en Dijken. Het gaat over zaken die een boerengezin heel direct kunnen treffen zoals de afschaffing van de derogatie, de aanwijzing van met nutriënten verontreinigde (NV)-gebieden, de aanwijzing van bufferstroken en de sociaaleconomische impact op het landelijk gebied. Er zijn veel zorgen bij de

² Het gaat om keuzes met betrekking tot het water- en bodemsysteem de VHR-opgave en kansen, uitdagingen en handelingsperspectief voor de landbouw

³ Noord-Holland Dorpsbos, Groenzone Zwanenburg, Uitbreiding Groene Carré, Uitbreiding Robbenoordbos, Verleggen Fietspad, Innovatie Stal & bodem, Innovatie bodem & water

agrarische bedrijven, omdat het extra kosten met zich mee brengt en zelfs tot faillissement kan leiden. De zorgen komen voor een deel ook voort uit onduidelijkheid over wat voor de agrarische sector de uitgangspunten en randvoorwaarden zijn voor kringlooplandbouw met een verdienmodel. Er is grote behoefte om daar bestuurlijke duidelijkheid over te geven. Ten slotte werkt het in de gebieden door dat er slechts 12 miljoen euro (van de 80 miljoen euro aangevraagde middelen) beschikbaar komt voor Noord-Holland. Dit betekent dat onze langjarige ambities onvoldoende gestut wordt door structurele middelen. Dat zet een rem op alles wat wij hebben uitgedragen en opgestart.

Wij zijn niet in staat om aan alle knoppen te draaien waar gebiedspartners soms om vragen. We brengen deze onrust en zorgen wel over naar het Rijk, zodat dit signaal vanuit Noord-Holland bij de minister bekend is. Wij zien ook dat bijvoorbeeld bij het afschaffen van de derogatie agrariërs in de (financiële) problemen komen. Het definitieve besluit is misschien niet onverwacht, maar wel laat in het jaar genomen en op een moment dat de mestkelders vol begonnen te raken. Dat betekent een groeiende hoeveelheid mest in de kelders, die niet één, twee, drie weg is. Het aanpassen van een bedrijf is ook niet in één jaar geregeld. Veel agrariërs zijn daarom genoodzaakt tegen hoge kosten de mest te laten afvoeren. Een besluit als de aanwijzing van de NV-gebieden door het Rijk heeft grote impact op de agrariërs in de betreffende gebieden. Wij zijn daar ook als provincie en waterschappen mee geconfronteerd. Bij het maken van nieuwe regelgeving en het nemen van besluiten door het Rijk zouden we als provincie (en de waterschappen) graag vooraf input leveren om naast de effectiviteit op de te behalen doelen ook de impact van de Noord-Hollandse agrariërs en andere belanghebbenden in de afwegingen mee te nemen. Heldere randvoorwaarden en regelgeving en tijdige besluiten geven de bewoners en ondernemers in de gebieden de mogelijkheid zich aan te passen. Dat neemt veel zorgen weg en past bij een betrouwbare overheid.

Oproep aan het Rijk

Om samen met de gebiedspartijen voldoende voortgang te kunnen boeken, hebben we ingezet op rijksmiddelen die in het vooruitzicht zijn gesteld. Nu blijkt er een fors verschil tussen de door ons ingediende koplopersprojecten en de projecten die mogelijk gehonoreerd gaan worden. Dat heeft natuurlijk een negatief effect op de samenwerking in de gebieden. Wij willen samen met onze landbouw- en natuurpartijen en waterschappen toe werken naar uitvoeringsresultaten in onze gebiedsprocessen. Daarom vragen we de minister voor Natuur en Stikstof nadrukkelijk om hulp en met ons te overleggen op welke wijze we in Noord-Holland stappen kunnen zetten.⁴ Daar horen in onze overtuiging ook meer middelen bij dan we nu hebben toegewezen gekregen.

⁴ Inmiddels is de brief 'Indiening verbeterde Koplopers maatregelpakketten PPLG' aan de minister van Natuur en Stikstof verstuurd.

Reactie op pamflet landbouworganisaties en brief agrarisch collectief Water, Land en Dijken

Inhoudelijke reactie bij gezamenlijk pamflet LTO Noord, HAJK, Boeren in Actie en NMV, puntsgewijs

1. Kom tot een reset van (landelijke) regelgeving door: - het opschorten van de afschaffing van de derogatie- het terugdraaien van de korting op gebruiksruimte in de NV-gebieden- het niet aanwijzen van bufferstroken.

Reactie:

Wij begrijpen de enorme impact die de plotseling snelle beperking van de derogatie voor Nutriënten Verontreinigende (NV-)gebieden heeft op ondernemers, agrarische bedrijven en boeren gezinnen. Ondanks dat kunnen wij niet de verwachting wekken dat wij iets kunnen veranderen aan dit Rijksbeleid. De provincie gaat niet over afschaffing van de derogatie. Verder kunnen wij de korting op gebruiksruimte in de met NV-gebieden en de aanwijzing van de bufferstroken niet terugdraaien. Ook al gaan we niet over derogatie, we zijn wel van mening dat het huidige systeem waarin dierlijke mest wordt afgevoerd en kunstmest wordt aangevoerd zeer ongewenst is. Dit draagt niet bij aan natuurherstel, is slecht voor het klimaat en is niet economisch verantwoord. Het zorgt er voor dat agrariërs onnodig kosten moeten maken.

Wij begrijpen dat afschaffing van de derogatie bij veel agrarische bedrijven zorgt voor (financiële) problemen. Hoewel de afschaffing al jarenlang in de lucht hangt, komt het definitieve besluit voor velen toch onverwacht, en is het laat in het jaar genomen, op een moment dat de mestkelders vol beginnen te raken. Dat betekent een groeiende hoeveelheid mest in de kelders, die niet één, twee, drie weg is. Het eventuele aanpassen van een bedrijf is ook niet in één jaar geregeld. Veel agrariërs zijn daarom genooddaakt tegen hoge kosten de mest te laten afvoeren.

Een besluit als de aanwijzing van de NV-gebieden door het Rijk heeft grote impact op de agrariërs in de betreffende regio's. Bij het maken van nieuwe regelgeving en het nemen van besluiten door het Rijk zouden we als provincie graag vooraf input leveren om situaties als dit zoveel mogelijk te voorkomen. In overleggen met de minister Natuur en Stikstof bepleiten we aandacht voor de financiële gevolgen van deze besluiten voor de agrarische sector en de onevenredige verdeling tussen kunstmest en dierlijke mest.

Bufferstroken

Bufferstroken komen voort vanuit het zevende actieprogramma nitraatrichtlijn. Daar worden ze teeltvrije zones genoemd. Bufferstroken is een algemenere term en wordt ook gekoppeld aan de ecoregeling, mestwet en GLB. Het doel ervan is de waterkwaliteit te verbeteren doordat afstroming en uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen vanuit die zones naar de sloten beperkt wordt. De verplichting om bufferstroken langs alle waterlopen te hebben komt voort uit het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en de mestwetgeving. Deze waterlopen worden dus niet door de provincie aangewezen.

2. Het NPLG/ PPLG wordt tijdelijk stopgezet totdat er duidelijkheid is over het beschikbare budget en er duidelijke richtlijnen zijn voor het prioriteren van verschillende taken.

Reactie:

We kunnen en willen het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) niet tijdelijk stoppen, omdat daarin onze ambitie voor de langere termijn is opgenomen. Wel bezinnen we ons op de ontstane situatie en hoe we tot een nieuwe versie van het PPLG komen. Daarbij hebben we ook aandacht voor de gebiedsprocessen waar landbouw en natuurbelangen nu aan tafel met elkaar werken aan oplossingen in het belang van beiden.

Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en PPLG bundelen doelstellingen op het gebied van water en bodem, klimaat, natuur, stikstof, kringlooplandbouw, leefbaarheid, recreatie, landschap en erfgoed. Nederland staat op slot en om daar uit te komen hebben we uitvoeringsresultaten in onze gebiedsprocessen hard nodig. Voor de komende tijd zetten we in ieder geval in op wat er wettelijk moet en waar (financiële) afspraken over zijn gemaakt met het Rijk. Ook de gemaakte afspraken in de gebieden komen we na. We willen het opgebouwde vertrouwen en de gezamenlijke energie niet verliezen.

3. Ga voor het NPLG/PPLG terug naar de tekentafel en neem hierin een duurzaam economisch perspectief voor de agrarische sector op als doelstelling.
Ga zorgvuldig om met waardevolle land bouwgrond!

Reactie:

Terug naar de tekentafel klinkt als helemaal opnieuw beginnen en dat gaan we niet doen, zie ook hierboven. Wel zien we de noodzaak de kringlooplandbouw en leefbaarheid nadrukkelijk uit te werken. Bij de startversie gingen we nog uit van een af te sluiten landbouwakkoord. Nu dat er niet is gekomen, gaan we na welke aanvullingen voor de landbouw nodig zijn in de nieuwe versie van het PPLG. De aanvullingen dragen vervolgens ook bij aan de oplossing van de opgaven in het PPLG. Zorgvuldige omgang met landbouwgrond wordt ook van ons verwacht en is daar onderdeel van.

4. Geef voorrang aan het legaliseren van PAS-melders, vrijgestelde bedrijven en interimmers.

Reactie:

We hebben bij het Rijk herhaaldelijk gevraagd prioriteit te geven aan het legaliseren van PAS-melders, interimmers en vrijgestelden. We blijven dat doen. Inmiddels hebben we in ons coalitieakkoord hierover aangegeven dat wij het legaliseren van onze PAS-melders, interimmers en vrijgestelden prioriteit gaan geven, onder andere met de komst van een stikstofbank. Inmiddels hebben wij het besluit genomen tot de instelling van een PAS-meldersbank, naast de al bestaande banken voor de woningbouw en de verduurzaming van industrie.

5. Verwijder de bepalingen over de afrekening van stikstofuitstoot uit de wet en beoordeel deze aan de hand van een goede Staat van Instandhouding van de natuur.

Reactie:

Wij hebben de wet te volgen en kunnen wetgeving niet aanpassen, dat is aan het Rijk en Europa. De minister van Natuur en Stikstof onderzoekt momenteel of de Kritische Depositie Waarde (KDW) kan worden vervangen door een andere omgevingswaarde, zoals de staat van instandhouding van de natuur. Wij zijn daar voorstander van, maar zien ook de vraagstukken die hiermee samenhangen.

6. Vervang Natuur Doel Analyses door actieve ecologische monitoring op locatie.

Reactie:

De natuurdoelanalyses (NDA) zijn niet in de plaats gekomen van actieve ecologische monitoring op locatie. De conclusies uit de NDA's zijn getrokken op basis van de best beschikbare, in het veld verzamelde gegevens. In sommige NDA's is aangegeven waar veldgegevens onvolledig waren. Waar dit het geval is vullen wij die aan met de benodigde ecologische monitoring op locatie. Dit wordt uitgevoerd volgens de landelijk vastgestelde werkwijzen en monitoringprotocollen. Gelet op de complexiteit van het systeem en bijbehorende zoektocht naar maatwerkoplossingen in de gebieden, onderzoeken we graag samen met de landbouw- en natuurorganisaties of het huidige monitoringssysteem op bepaalde plekken aanvulling behoeft. Dat zouden we bij voorkeur doen in een pilotgebied. Bijvoorbeeld de Eilandspolder zoals eerder door LTO, Landschap Noord-Holland en agrarisch collectief Water, Land en Dijken is aangedragen.

7. Zet in op haalbare en realistische doelen op het gebied van waterkwaliteit.

Reactie:

De huidige ecologische KRW-doelen, gebaseerd op uitgebreide watersysteemanalyses van de waterschappen, gelden voor de periode 2022-2027 en daar kunnen wij niets aan veranderen. Dit jaar wordt een tussenevaluatie gehouden om te bezien in hoeverre andere dan wel meer maatregelen nodig zijn.

8. Vermijd het creëren van bufferzones, overgangsgebieden of andere beperkingen op landbouwgrond in de buurt van natuurgebieden.

Reactie:

Bufferzones

Natura 2000-bufferzones bestaan al langer en zijn opgenomen in de omgevingsverordening. In de vorige omgevingsverordeningen werden ze meestal verstoringszones genoemd. De Natura 2000-bufferzones of verstoringszones zijn ingesteld vanwege de externe werking die Natura 2000-gebieden kennen: je mag ook buiten een Natura 2000-gebied geen activiteiten verrichten die een negatief effect kunnen hebben op het Natura 2000-gebied. Het gaat dus om al eerder vastgelegde bufferzones vanwege de al altijd bestaande externe werking van Natura 2000-gebieden.

Overgangsgebieden (in het PPLG overgangszones genoemd)

In het ontwerp-NPLG zijn overgangsgebieden als structurerende keuze opgenomen. Daar staat als toelichting bij: “een gebied realiseren rondom stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden waar functies en activiteiten een bijdrage moeten leveren aan natuurherstel”. Als direct gerelateerde doelen worden genoemd: VHR-doelbereik, Omgevingswaarden voor reductie van stikstofdepositie, Hydrologische condities Natura 2000, GBDA. Het Rijk heeft de provincie gevraagd om de overgangsgebieden in het PPLG verder uit te werken.

In de startversie van ons PPLG is de overgangsgebied (overgangszone) uitgewerkt: We geven prioriteit aan de vermindering van stikstofuitstoot in een zone van 500 meter tot stikstofgevoelig Natura 2000-leefgebied. Agrarische ondernemers met (een deel van) de bedrijfsvoering in deze overgangszone worden door ons actief benaderd. De overgangszone kan dus deels binnen, en deels buiten het Natura 2000-gebied liggen, afhankelijk van de exacte ligging van het stikstofgevoelig leefgebied. Deze agrarische ondernemers worden maximaal ondersteund met instrumenten ten behoeve van de emissiereductie. De overgangszones zijn geen planologisch instrument. In de volgende versie van het PPLG wordt dit verder uitgewerkt.

Voor het behalen van onze natuurdoelstellingen is het van belang oplossingen te vinden voor bemesting nabij natuurgebieden (aangepaste hoeveelheden en bij voorkeur geen drijfmest) en verbetering van de waterkwaliteit. Het afronden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) rondom kwetsbare natuur is daarbij een belangrijk instrument waarbij NNN-percelen vaak als bescherming dienen rondom kwetsbare natuur. Met name in de veenweidegebieden spelen agrariërs een belangrijke rol in het natuurbeheer. Het afronden van het NNN betekent voor veel agrariërs een (kostbare) aanpassing van hun bedrijfsvoering. Dat komt bijvoorbeeld door extensivering en het ombouwen van drijfmeststallen naar emissiearme stallen. In de gebiedsprocessen zoeken we naar duurzame oplossingen waarbij de natuur zich herstelt en de agrariërs nabij de natuurgebieden hun bedrijfsvoering verduurzamen en tegelijk een gezond verdienmodel behouden.

9. Voer natuurbeleid pas uit als er voldoende budget is om de werkzaamheden en het beheer in de toekomst te waarborgen.

Reactie:

Dit uitgangspunt hanteren we zelf ook graag, vandaar ons appèl bij de minister over de koploperbudgetten. Uitvoering van natuurbeleid is echter niet alleen een kwestie van geld, ook andere instrumenten zijn daarvoor in te zetten (samenwerking, regelgeving, monitoring etc.).

Voldoende structureel budget voor beheer is zeker een punt waarvoor we aandacht vragen bij het Rijk.

10. Sluit de kringloop door optimaal gebruik te maken van de ruimte voor het gebruik van dierlijke mest in plaats van kunstmest.
--

Reactie:

De wens om kringlopen te sluiten steunen wij onverkort. Nu voeren agrariërs dierlijke mest af en voeren kunstmest aan (zie ook punt 1). Bij een van onze koplopersprojecten, het Fieldlab Groene Hart is dit een relevant punt. Nieuwe stalsystemen leveren namelijk naast vaste mest een kunstmestvervanger en die laatste is veel beter voor het bodemleven en het beperken van emissies. Deze kunstmestvervanger wordt echter aangemerkt als dierlijke mest en kunnen agrariërs dus niet inzetten in de kunstmestboekhouding⁵. Dit probleem speelt ook bij de mestvergisting, denk aan het initiatief voor een mestvergister in Purmerend. Wij zetten onze lobby hiervoor bij de minister en de Europese Unie dan ook voort.

⁵ Dit is inmiddels niet meer actueel. In Brussel is besloten tot een verruiming.

Inhoudelijke reactie bij de brief van het agrarisch collectief Water, Land en Dijken, puntsgewijs

1. Te starten met een uitvoeringsprogramma met 'no regrets' projecten. Wij willen projecten uitvoeren die zeker bijdragen aan het oplossen van de opgaven en die geen negatieve invloed hebben op andere opgaven. Dit kunnen projecten op gebiedsniveau zijn, maar ook gebiedsoverstijgende projecten zijn, omdat veel opgaven in meerdere gebieden spelen. Bijvoorbeeld een project stikstofreductie door bedrijfsmanagement of het schrijven van een (agrarisch) natuurbeheerplan voor een specifiek gebied. Deze projecten zullen bijdragen aan een goed uitvoeringsplan voor een gebiedsproces en aan draagvlak bij onze achterban daarvoor.

Reactie:

Wij werken toe naar een uitvoeringsprogramma en richten ons op activiteiten daar waar verbetering mogelijk is. We willen dat stapsgewijs doen en samen met de partijen die het aangaat zoeken naar haalbare en duurzame resultaten. In het uitvoeringsprogramma formuleren we wat er nodig is om de uitvoering in de gebieden verder te brengen en energie vast te houden bij partijen.

2. Bestuurlijk duidelijkheid geven over wat voor de agrarische sector de uitgangspunten en randvoorwaarden zijn voor een duurzame landbouw met een verdienmodel in de verschillende gebieden. Dit dient zodanig te worden geformuleerd dat het in de in de gebiedsprocessen concreet uitgewerkt kan worden. Een sociaal economische analyse kan daar een instrument voor zijn.

Reactie:

Dat willen wij ook, omdat bij startversie nog werd uitgegaan van een af te sluiten landbouwakkoord. Nu dat er niet is, is een stevigere plek voor landbouw en leefbaarheid in het landelijk gebied in het PPLG noodzakelijk. Zorgvuldige omgang met landbouwgrond wordt ook van ons verwacht en is daar onderdeel van. Daarnaast erkennen we dat agrariërs hard nodig zijn voor het beheer van (agrarische) natuurgebieden. Om dit te behouden is ook voor hen economisch perspectief nodig. In de uitvoering willen we hier rekening mee houden zoals we dat bijvoorbeeld doen middels de beheerchecks en in de huidige en toekomstige inzet van instrumenten voor agrarisch natuurbeheer.

3. Het instellen van een kleine stuurgroep, bestaande uit provincie, hoogheemraadschap, TBO's en landbouworganisaties die tot taak heeft slagvaardig het uitvoeringsprogramma te sturen, te coördineren en te faciliteren, totdat er een duidelijk bestuurlijk kader is voor de uitvoering van het PPLG en de gebiedsprocessen. Daarbij houdt de stuurgroep vooral vast aan dat waar we het met elkaar over eens zijn.

Reactie:

We zien een aantal overlegstructuren met verschillende partners rond de ontwikkeling van het landelijk gebied. En die functioneren naar behoren zoals blijkt uit de goede samenwerking in Noord-Holland. En dat willen we graag behouden. Tegelijkertijd zijn we bereid om te kijken naar verbeteringen in die structuur en gaan daarover graag met u in overleg, want ook wij houden graag vast aan dat waar we het met elkaar over eens zijn. Het voorstel dat u samen met de TBO's en de LTO recent heeft gedaan in het bestuurlijk overleg van 26 februari is aanleiding om hierover met u gezamenlijk hierover in gesprek te treden.

4. In de tussentijd wordt het bestuurlijk kader op provinciaal en regionaal niveau ontworpen en vastgesteld. Hierin kan de genoemde stuurgroep een adviserende rol hebben.

Reactie:

Wij werken aan het vervolg en hoe we dat het beste kunnen vormgeven in het uitvoeringsprogramma. We moeten in beeld brengen waar van de komende tijd vanuit kunnen gaan qua budgetten en planning en de context waarbinnen we te werk kunnen en moeten gaan. Als dat beeld helder is gaan stapsgewijs en samen met de partijen die het aangaat zoeken naar haalbare en duurzame resultaten. We willen u daarom ook graag betrekken bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma.